

"Les cultures minoritàries," de Jordi Ventura

per JORDI ARBONES

Ens trobem davant d'un llibre realment important, i en dir això valoro el llibre tant pel contingut com pel risc que comporta per a un escriptor, a casa nostra, ocupar-se d'un tema com aquest. No és, doncs, estrany que en analitzar les vicissituds de les llengües i les cultures de certes nacions sense Estat, sotmeses a la persecució d'una altra nació-Estat, hagi explòs, precisament, les de la península i particularment la llengua i la cultura catalanes. En la introducció assenyala: "N'hem deixat de banda un grapat, i no pas únicament per raons òbries de manca d'espat". En cap moment, però, no diça entenent que Catalunya es trobi en situació semblant a la de les nacions estudiades i, si això podria resultar perillós, si el llibre fos destinat a gent forània (en tant que puguessin interpretar que la nostra pàtria resta exclose del problema), sols els babaus podrien entendre-ho així al nostre país. Els paral·lels són múltiples i prou explícits per als catalans que no tenen para la ull.

El llibre és important, precisament, perquè posa de relleu que la lluita per les reivindicacions nacionals al món no és exclusiva dels pobles africans o asiàtics "subdesenvolllants", com volen fer creure algunes persones, i com ha manifestat públicament algun català il·lustre (professor Josep Ferrater Mora, Vegí's revista "Catalunya", Abril 1961. No 88 i *Les formes de la vida catalana*, pàg. 118). Al contrari, res no es troba tan lluny de la realitat —citem Jordi Ventura— "i el fet és que a tot Europa, des de Frísia fins a Macedònia, i des del mar d'Irlanda fins a l'Egeu, el tercer món dels pobles minoritaris europeus es mou i s'afanya per tal d'assolir un nivell més alt de dignitat humana".

Jordi Ventura i Subirats va néixer a Barcelona l'any 1932. Als divuit anys surt a l'estrange i descobreix, principalment a Provençal, les característiques diferencials de les petites nacions immerses en el clos d'Europa. Aqueixa circumstància el mou a profundir-ne l'estudi, per tal de comprendre millor la realitat nacional de la seva pàtria. Estudia història a la Universitat de Provo, Utah (EE.UU.); després d'una breu estada a Veneçuela, on es dedica a la promoció publicitària, es trasllada a Provençal i, tot desenvolupant activitats periodístiques en els diversos Festivals dels Films de Cannes, es lliura a l'occitanisme. A l'any 1951 esdevé membre de l'Acadèmia Provençal, funda el primer periòdic provençal de la regió i entra a formar part dels Consells d'Estudis i d'Administració de l'Institut d'Estudis Occitans. Actualment estudia història a la Universitat de Barcelona i viatja sovint a les terres occitanes i a les celtes del Nord. Ha escrit una biografia de Pere el Catòlic i guanya el Premi Aedos 1960 amb la d'Alfons el Cast. També fou guanyador del Premi Yxart 1962.

En una primera part, del llibre que comentem, s'ocupa d'anàlitzar l'ésser de les nacions. Primer tracta de demostrar els terrible problemes que engendra la creació d'un Estat únic i universal i posa de relleu la paradoxa que precisament als universalistes, que propugnen la fusió de totes les nacions-Estat en un entitat supranacional, no fan sinó propiciar la creació d'un imperi gegant.

Tot seguit comenta el nacionalisme autàtic de les grans nacions, que també les converteix en imperialistes perquè "autarquia i imperialisme no s'exclouen".

"L'autarquia —diu— tendeix aviat a extender-se, sigui o no desafortunada. S'hi veu obligada per a pal·liar els seus fracassos o assolir noves victòries. Només els nacionalismes dels petits pobles no representen aqueste perills. Quan tota mena d'autarquia és impossible, tot imperialisme ve condemnat per endavant". Com a exemples, considera el nacionalisme universalista dels Estats Units i l'universalisme marxista rus. Respecte dels primers diu: "D'una federació d'Estat, la guerra de secessió engendrà un Estat federal. La nació, en el sentit clàssic i europeu, succeix en aquella 'nation of nations'. Després aquesta nació es fèu imperialista en els seus ideals com en les seves finalitats més pràctiques. La doctrina de Monroe li servia ja de coartada per a eseguir-se el domini de les Amèriques; no fa gaire, la defensa del món lliure". L'universalisme subsisteix, però, com a coartada: una vocació de caritat mundial o de protecció".

Quant a la URSS diu: "L'universalisme marxista rus acaba en un orgull nacional (reflectit per l'orgull dels moscovites), en un imperialisme banal. Es impossible separar aquí el que és paneslavisme i universalitat marxista, el que és nacional i ja imperialista, d'allò que es vol missió universal, identificació amb el gènere humà: el que es respecte sincer de les nacionalitats i imposició a tots d'una llei comuna, folklore i uniformitat".

I heus així que, quan entra a observar l'europeisme, es trobe amb la sorpresa que també ara hom està creant un altre imperialisme, perquè s'encara el problema a base de constituir una Europa que resulti una unitat nacional, un cop amalgamats els nacionalismes autàtics dels grans Estats europeus, bandejant o ignorant les petites nacions, i les comunitats ètniques que viuen dins els Estats actuals. Val a dir que no es pot pensar a formar una "Europa" similar a la nació nordamericana, "Els estatunidencs constitueixen una comunitat d'inmigrants, provinents d'arreu del món, que per unes raons pràctiques fundaren un Estat comú". Però a Europa el fet és molt diferent. "La varietat ètnica constitueix en si la substància d'Europa. No existeix ni mai podrà existir un poble europeu. I "Europa" només podrà fer-se si hom té en compte el fet que és un àrea multinacional amb cultura i llengües diferents que constitueixen l'existència mateixa d'Europa". Si es vol crear una Europa unida, s'han de suprimir els problemes que es plantegen a Bèlgica, per exemple, on valons i flamencs sempre es disputen. "Les comunitats ètniques i els pobles petits existeixen, ningú no podrà esborrar-los del mapa europeu. Tal com amb els pobles i les minories de Bèlgica no es pot formar un poble belga, ni ningú no pos-

sosténir la idea boja de crear un poble suís a Suïssa, bo i fent una síntesi dels seus alemanys, francesos, italians i romanx, no es podrà crear tampoc un poble europeu".

Després s'ha d'ocupar de com les nacions prenen consciència del seu ésser nacional. L'explicació d'aqueix fet, per la diversitat d'opinions sobre l'assumpte, ens la pot donar la fenomenologia. Arribats així, hauríem de distingir, doncs, allò que és la nació com a evidència subjectiva. Per tal d'acliar aquests conceptes, es posa a analitzar la història de la nació francesa, la qual involucra forçadament la història de la gent del Rosselló, Conflent, Vallespir i part de la Cerdanya, i també la dels altres pobles "caiguts sota la fèrula francesa". En unes altres circumstàncies, Jordi Ventura hauria pogut agafar com a exemple la península ibèrica. "El camí que han pres —diu referint-se als francesos— quan han volgut assimilar una nació veïna ha estat molt senzill. S'han definit com a meta el portar la gent d'aquesta nació cap a l'evidència que són francesos de sempre i que el seu país és una regió natural de França, volguda així des de l'eternitat, segons l'ordre del món; el dit de Déu, el sentit de la història... tot el que es vulgui; en un mot, que hi ha una realitat per damunt de totes les altres, i és la de unitat francesa". Mica en mica, la nació inculcada es va filtrant dintre l'ésser i els pobles "atraps dins un parany magnífic i potent, esdevenen uns en tot sentit". Confonen l'evidència amb la veritat i aleshores seran els mateixos pobles sotmesos els que tractaran per tots els mitjans d'anorrear-se dins la nació francesa. La "gran obra" dels picapedrers de la unitat francesa ha estat consumada". I acaba dient: "la majoria dels francesos tenen poc sentiment nacional, però tots accepten la seva nacionalitat com a evidència".

Cal posar de relleu que això mateix és el que passa amb els gallegos, bascos i catalans a la "pell de brau".

En el següent capítol s'ocupa del mecanisme de la integració i arriba a conclusions molt interessants. Cal posar en marxa un pla educatiu per tal que els homes dels pobles sotmesos arribin a superar la seducció de les evidències i prenguin consciència

(Passa a la pàgina 6)

DANYANS

SASTRERIA TEATRAL

— SARMIENTO 1473 —

T. E. 40 - 3278

Buenos Aires

La Camionera Mendocina

CARREGUES — PAQUETERIA — MUDANCES — SERVEI DE EXPRES
DIARI AMB CAMIONS DE BUENOS AIRES A MENDOCINA I VICEVERSA

MENDOCINA

NECOCHEA 494

T. E. 17229

BUENOS AIRES

MORENO 2933

T. E. 97-6014 i 5203

Catalunya, 113 (octubre-novembre 1964), p. 2, 6 i 7.

l'ambient s'anava escalfant. La disposició del lloc amb els "semàforis" brindava l'oportunitat. Redoblada la guàrdia, aquesta empenyia uns grups cap a un cantó i cap a l'altre, com qui jugués als tres cantons, però cada vegada que el color verd donava pas, altra vegada els grups es concentraven al punt vital, i de nou a la vorar i així successivament. Com que la guàrdia no podia dominar a llur annull, desfiant espargir el lloc, fent honor a la significació que tenen de la pau, es deslligaren la porra del cinyell i començaren a repartir cops a tort i a dret. Baldaren més de deu esqueses i la multitud reaccionà, com calia, i tot exclamant "Visca Catalunya!" contestà l'agressió. I en aquest moment esclata una batalla entre poble i guàrdies a cops de puny en contra els cops de porra. Prop de tres-quarts de nou a les nou, dissotadament, foren agafats tres joves i dues senyorettes; però també, afortunadament, l'ambulància va haver de recollir dos guàrdies estesos a terra, damunt mateix del lloc on caigué Rafael de Casanova.

Aquest acte de ciutania, ens demostra el desveillament d'una nova generació que sent els mateixos batecs de l'anterior, d'aquella que anava cada any a dipositar flors al monument i també era agreddida per la policia. L'acte rebel i de comportament d'avui és com els que es succeeixen en temps de la Dictadura de Primo de Rivera. I això és un magnífic síntoma en pro del nostre futur. Cal pensar que és tota una generació nova la que sent i es manifesta per un camí de llibertat i constata que el règim només destrueix tot allò que el poble vol i tenia i es mereix, i per això es rebella a fi de reconstruir-ho.

L'11 de Setembre d'enguany ha marcat un punt de partida valerós i valent i no dubtem que cada any serà més destacat; conjuntament amb altres bregues culturals, farà que s'atansi més aviat el triomf de la nostra reivindicació.

I com que, tal com hem referit, la premsa en absolut s'ha callat aquest fet ciutadà, d'història del moment del nostre poble esclavitzat, calia donar-lo a conèixer al món sencer perquè s'apuntin un detall més antisocial i antidemocràtic, ja que, com hom dedueix clarament, el nostre poble no té el dret de pensar en els seus homes ni commemorar llur memòria. Ja és prou! I que cadascú reflexioni i que no oblixi que estem més enllà de la meitat del segle XX, moment en què tots els pobles, totes les nacionalitats, aspiren a la independència.

E. de MONTSENY

Barcelona, 20 de setembre del 1964

ISIDRE PALMADA

Taller de Mecànica

VELAZCO 839

Les cultures minoritàries

(Ve de la página 2)

de la veritat. "No si pot haver ciutadans lliures —diu— sense aquesta mena d'entrepreneur en política i en nacionalitat". Però hauríem de veure més endavant que les lleis que intervenen en l'esborrancament dels pobles són reversibles, val a dir que, en un moment donat, poden actuar i dirigir el Renaixement d'aquestes nacions.

Es en nom del valor humà de les minorias culturals que hom lluita per defensar-les, i també pérque precisament la conservació de les comunitats culturals suporta les bases per l'assoliment d'una vida social més elevada. Més, és fonamental aconseguir l'homogeneïtat. "Una comunitat dividida és una comunitat decadent". "El caràcter propi, la funció i la força d'una comunitat qualsevol —quani més d'una minoria— consisteixen, efectivament, en l'exsistència d'un contacte directe entre els seus membres i la consciència de pertànyer a un grup unit i coherent. Els illots lingüístics al seu si deterioren la cohesió social i sapen el sentiment de grup". "Així com les famílies requereixen una llar ben delimitada i inviolable, una comunitat sana només pot prosperar en el seu territori ancestral ben definit".

(M'he permès reproduir els paràgrafs anteriors pér complert, pérque considero que tots els catalans en podem aprendre una bons liçó, tant si ho portem cap a l'aspecte nacional, com cap al més reduït de les col·lectivitats fora de Catalunya).

Dit això, Jordi Ventura aclara que mai ningú, però, no tindrà el dret de prohibir cap llengua forània, nogensmeyns tampoc no s'ha d'atorgar cap dret a utilitzar cap llengua aliena en l'administració, l'ensenyança, etc.

En definitiva, la unificació del món haurà de fer-se, si es vol aconseguir una unitat orgànica, intensificant el sentiment social de tots els pobles que el componen, amb el màxim respecte pér l'individu, i precisament aquest camí l'assenyalen les cultures minoritàries amb el seu sentit obligat de la mesura.

Quina és la solució que hom donaria per a resoldre el problema nacional? Aci Jordi Ventura es fa ressò de la que pròpugna l'assagista occità Francesc Fontan.

Fins fa poc no s'evidenciava massa clarament que l'explotació de l'home és l'explotació d'una nació per una altra, i han estat els pobles colonitzats els que ens han demostrat que més que classes proletàries, hi ha nacions proletàries. Aleshores, per tal d'evitar que això segueixi succeint, cal establir "què és allò que científicament pot acceptar-se com a definidor de la nacionalitat. Fontan en el llibre *Ethnisme*, que cita Jordi Ventura, diu que la humanitat no està composta per un conjunt uniforme d'individus rigorosament idèntics. "Al costat de les divisions artificials de classes, que són d'ordre econòmic, i de les divisions sexuals i "generacionals", que són d'ordre merament natural, hi ha unes diferenciacions que són d'ordre lingüístic, racial, i territorial, o sia ètniques. La unitat, diguem-ne mesurativa, d'aquestes classificacions humanes és la nació, divisió ètnica anterior a la divisió del treball i, per consegüent, anterior a l'exsistència de les classes".

Resumint: "Definida segons unes bases plenament humanístiques, la nació és un conjunt determinat d'individus que: a) parlen la mateixa llengua, b) habiten, o han habitat, el mateix territori". Es clàr que d'altres característiques podrien ésser considerades, per exemple una cultura pròpia, una vida econòmica comuna, un Estat, una consciència nacional, però aqueixos aspectes són canviables i per tant no poden cons-

tituir els valors indicatius absoluts del fet nacional.

En un altre capítol, Jordi Ventura s'ocupa del genocidi lingüístic, i estudia les tècniques d'assimilació i d'anorrement que s'utilitzen o poden utilitzar-se. Hi pot haver genocidi físic que operi amb "guerres i executions, fams i d'altres malalties provocades voluntàriament o no; o també hi ha genocidi físic amb les conseqüències d'una mera immigració estrangera i sense intervenció d'actes de violència, o almenys sense que aquests hi exerceixin un paper important".

Aquest segon cas pren un relleu remarkable actualment a casa nostra. No podria asegurar que la immigració massiva als països catalans d'obrers espanyols fos conseqüència de la política genocida del govern franquista, mes no hi ha dubte que els resultats que en poden pervingir serien pràcticament els mateixos, si per part dels catalans no poden arribar a neutralitzar-ne els efectes. El cas és que a Catalunya arriben 30.000 persones cada any provinents d'arreu de la península i particularment d'Andalusia i si bé és cert que en altres moments els immigrants han estat assimilats en la major part, cal tenir present que les circumstàncies eren unes altres i que el nombre era molt menor. I es dóna un altre cas que mai no s'havia donat: es formen barriades senzilles poblades per immigrants que arriben a constituir autèntics "illots ètnics o lingüístics", els quals comporten el perill, tal com ens diu Jordi Ventura, de deteriorar la cohesió social i separar el sentiment de grup. El fet d'tenir-ne consciència, d'aquest estat de coses, no les soluciona a favor nostrre. En aquest respecte prefereixo pecar de pessimista i restaria més tranquil si sabés que s'elabora algun pla per tal d'evitar majors conseqüències.

Mes, tornem al llibre que comentem. En allò que constitueix una segona part, Jordi Ventura analitza les cultures i els llenguatges d'Occitània, Bretanya, Galés, Escòcia, Cornualla, l'illa de Man i Irlanda. Naturalment que aquest no són ni de bon tros la totalitat de petits pobles europeus l'existència dels quals es troba menaçada. "Els frisis, els corsos i els valacs; els letons, els lituans i els estons; els sards, els albanesos, els eslovens i els ucraïnesos; els laponis, els islandesos i els khriyits... Tots aquests, i la resta de l'eixam de petits pobles d'Europa, no ha estat possible d'incloure's, per bé que de vegades en el curs del nostre estudi —diu Jordi Ventura—, els hem esmentats". Tampoc no s'ha d'ocupar d'aquells altres que no corren perill d'anihilació genocida: els valons, els flamencs, els tirolecs, els romanxs.

Molt poca gent coneix l'existència de tots aqueixos països, àdhuc, afegiria, es desconeixen entre si. Treballs com el de Jordi Ventura haurien de proliferar arran, per tal de posar remei a la malaltia. Preveig una reacció, de part de molta gent, àdhuc de casa nostra, els quals argumentaran que la vigència del problema que presenten les cultures minoritàries és actualment nul·la i que sols pot tenir valor com una reminiscència romàntica. Aquells qui així raonin desconeixen la realitat. La importància i la vigència del problema és tal que ha rescut una atenció especial de part del Consell de l'Europa, de la ONU, de la UNESCO, del Vaticà (Encíclica "Pacem in Terris"); ha provocat la formació d'organismes especials com l'"Association Internationale des Langues et Cultures Menacées" a Finlàndia o el "Conseil Nationale de Défense des Langues et Cultures Régionales" a França (sense comptar aquells organismes

CASAL DE CATALUNYA

LES FESTES DE LA MERCE

Com cada any, el Casal de Catalunya va organitzar la gran setmana catalana de la Festa Major de Barcelona i, per extensió, de totes les festes Majors de ciutats, villes i poblets de tot Catalunya.

El programa va encetar-se amb un lluit Ball de Primavera i, el dia següent, un Festival de Dansa de confraternitat argento-catalana en què varen actuar, amb gran lluïment, el nostre admirable *Esbart* i un disciplinat conjunt de la *Asociación Folklórica del Magisterio*. Aquests dos actes, molt concurreguts, foren celebrats.

El dimarts, a la tarda, i organitzat per la benemèrita Comissió de Dames, tingué lloc el ja tradicional Torneig de "Canasta", ampliat, des de l'any passat, pel noble i difícil joc del Bridge. Fou un esdeveniment social extraordinari, i ens plau fer-ho remarcar car —reca haver-ho d'admetre— els catalans solem tenir una mena de complex envers l'alta vida social que deixa veure el trauma provincial que afecta tots els estaments. Ja és hora d'esboiar aquesta i d'altres temències i d'adonar-se que els catalans som criatures humanes, fràgils i insegures, exactament com ho són els nostres germans de totes les pàtries dels homes. Hi hagué, durant l'acte, una extensa presentació de models de vestits femenins de tot ordre, àdhuc de bany, que foren examinats amb gran atenció per totes les participants al lluit torneig.

Un altre acte de categoria artística i d'enaltiment social fou la lectura del poema del gran poeta contemporani, Salvador Espriu, *La Pell de Brau*, realitzada en escena circular a la platea del saló teatre i sota la direcció de Jordi Arbonés.

Hi hagué també una sessió de simultànies d'escacs, exhibicions de billar artístic i a tres bandes pels nostres consocios Marcel

particulars nascuts al si dels propis menaçats: IKAS (Association Basque de France), "Fondation Culturelle Bretonne", "Institut d'Etudes Occitanes", etc.). També s'ocupen del problema relevant filòlegs i historiadors d'arreu, com Simeon Potter i Mario Pci, entre els primers i Hans Kohn, Dimitri Pentzopoulos i William C. Atkinson entre els segons, per a citar els noms d'aquells que ho han fet més recentment.

La defensa de les cultures i les llegües minoritàries comporta intrínseca la defensa dels drets més inalienables de l'individu. No vulguem defensar la lluita dels pobles africans i asiàtics i oblidar la lluita dels pobles illiputencs de la terra, de cultura mil·lenaria. Si ho fessim, atemptaríem contra l'essència de dos valors (desvaloritzats cada dia més per mor d'aqueixos atemptats) que conformen la base d'aquells drets de l'individu de què parlava més amunt: la llibertat i la justícia.

H. López (sub-campió mundial) i Josep M. Dichiaro (primera categoria en billar artístic). I, encara, una exhibició de "Bocheta" per jugadors de primera categoria i una extraordinaria sessió de *Ballicant*. La tradicional fira d'objectes constituirà un gran èxit.

GRAN DINAR DE GERMANOR

Com a corollari a la gran setmana el diumenge 27 de setembre, va celebrar-se el clàssic dinar de Festa Major. El saló teatre era ple de taules parades al voltant d'un menú apropiat i regnava la germanor i la cordialitat entre els concurrents. A l' hora del cafè, el president del Casal, senyor Manuel Ripoll, feu un breu parlament molt emotiu que va ploure per la senzillesa i l'esperit fraternal que l'inspirava. Va recollir els aplaudiments que mereixia. Seguint la ja vella tradició, el rodolinaire de la casa, senyor Lluís Ros, va llegir la seva ofrena poètica, càustica, aguda i riallera com de costum i més catalanista i casalenca que mai. En donem un fragment a part. Fou celebrat sorollosament.

Durant tota la setmana ni hagué un stand de llibres catalans.

TEATRE CATALA

MARIA ROSA

En commemoració del quaranté aniversari de la mort del nostre més gran dramaturg, Angel Guimerà, la Secció d'Art Escènic del Casal de Catalunya va representar el propassat diumenge 27 de setembre el seu famós drama MARIA ROSA.

Amb la direcció de Jordi Salé, Antonià Roura de Ruiz va tenir al seu càrrec el principal personatge que, tenint en compte l'envergadura del paper, hem de reconèixer va sortir-se'n força airosoament, particularment en el primer acte. *Tomasa* fou interpretat per la senyora Concepció Lleonart de Seras molt en caràcter i seguretat. Val a dir que la senyora Seras ja havia representat aquest paper fa gairebé un quart de segle en la funció que el Casal va organitzar amb l'actuació de Margarida Xirgu. Pere Andrés va donar-nos un *Quirze* de gran autenticitat. *Jepa*, interpretat per Ricard Pueyo, fou indubtablement el personatge més ben aconseguit. No podem deixar de ponderar el *Badori* de Joan Andrés, si bé aquest jove actor, que posseeix notables condicions interpretatives i compta amb el benefici d'escola paterna, hauria d'adonar-se que li ha arri-

bat l'hora d'exigir-se el màxim i d'esforçar-se molt seriosament per a situar-se de ple en el lloc del galan jove que requereix tota agrupació dramàtica i que avui es troba gairebé vacant en la Secció del Casal. Julià Pairó, en un paper menor, *Calau*, va mostrar-nos que, tot just incorporat al difísic art de Talia, fa esforços per sortir endavant i creiem que, si persevera, haurà de fer constants progrésos.

Prou ens adonem que ha quedat sense comentari l'important rol de *Marçal*. Seria més còmode no parlar-ne, i menys espinós. Segons el programa el paper el representava un senyor Jordi S. Cavallé. Aquest actor, desconegut per nosaltres, ens tenia encorreguts. Cavallé, Cavallé... qui podia ésser? El misteri restà aclarit amb la seva entrada a escena, malgrat l'excellent perruca. Era el director de l'obra, Jordi Solé! Li havia fallat l'actor amb què comptava i, per sortir del pas, es féu càrrec personalment del paper, inventant una mena de crucigrama a base del seu nom i cognoms. Amb aquests antecedents, no podem queixar-nos del Marçal del primer atje; el segon en canvi fou bastant fluix i l'escena final de l'obra esguerrada per mor de la famosa perruca, que va saltar de la clespa d'en Solé amb gran insolència i poca oportunitat, obligant la despallà mortal de *Marçal* a resuscitar afanyosament per arreplegar-la i arrosgar-se amb el trofeu telò enrerat.

Pel que fa a la direcció, pot deduir-se que la preocupació de jugar un personatge tan important va restar eficàcia a la labor directiva. El desnivell entre el primer i el segon actes ho prova palestament. Sempre hem cregut que és un gran disbarat que el director s'enroli al repartiment. Li mancarà forçosament perspectiva. Es trobarà poc o molt desarrelat de l'angle en què li convé mantenir-se amb fermesa, i fins el moviment escènic haurà de ressentir-se'n. Quan a la "renovació d'acord als conceptes ac-

PROPIETAT

HORIZONTAL

CONSORCI AL COST

PROJECTE I DIRECCIO
Constr.

VENEGAS
FABREGAS
DAGNINO

Sudamérica s.r.l. Gabi

INMOBILIARIA

Rodríguez Peña 336

45 - 1425